

Tutustu uusimpiin
tuotosseuranta-
tuloksiin ja parhaisiin
pässeihin ja uuhiin!

ProAgrian lammastuotosseurannan vuosiyhteenveto 2021

Tuotosseurannasta hyötyä niin yrittäjälle kuin toimialalle

Jalostusjärjestelmien tavoitteena on turvata geenivarojen kestävä käyttö sekä ylläpitää luotettavat ja laajat sukulaistiedot sekä korkeatasoiset tuotostiedot. Sukusiitoksen hallinta nousee tärkeimmäksi roduilla, joiden kokonaismäärä on pieni. Tilakoon kasvaessa tuotostulosten mittaamisen merkitys korostuu ja tuotostietoja hyödynnetään toiminnan hallinnassa aktiivisesti eläinaineksen jalostuksen ohella.

Lammastilojen määrä on vähentynyt valtakunnallisesti muun muassa EU-ohjelmakauden vaihteen ja kustannusten nousun aiheuttaman epävarman taloustilanteen seurauksena. Luken tilastojen mukaan karitsoineiden uuhien määrä on vähentynyt kahdessa vuodessa noin kymmenen prosenttia ja tilojen määrä seitsemän prosenttia. Lammaspalveluiden ylläpitoon liittyvä ohjelmistouudistus osui hankalaan aikaan ja tämä heijastuu myös tuotosseurantaan kuuluvien tilojen määrään vähitellen.

Valitettavasti kaikki tilastoaineistot eivät valmistuneet lehteen. Tilastoja päivitetään ja julkaistaan myöhemmin ProAgrian nettisivustolla. Palveluiden jatkuvalla kehittämisellä turvataan jatkossakin laadukkaat lammaspalvelut. Uusi ohjelmisto on uusi mahdollisuus, mutta muutos voi aiheuttaa myös epävarmuutta. Uuden oppimiseen kannattaakin varata riittävästi aikaa ja rauhallinen hetki. Ohjelmistoa kehitetään portaittain, jolloin pystytään ottamaan huomioon muuttuvat olosuhteet, kuten tukiehtojen muutokset.

Monipuolinen tilarakenne on lammastalouden valtti

Lampaiden tuotosseuranta-asiakkaiden määrä on laskenut hieman. Osa uusista tuottajista odottaa, että kaikki uuden ohjelmiston toiminnot saadaan käyttöön. Lisäksi joillakin tiloilla odotetaan uuden alkuperäisrotutuen sitoumuskauden alkamista. Järjestelmään kuuluvien lammastilojen tilarakenne on edelleen monipuolinen. Suurempien tilojen määrä on noussut viime vuosina, mikä kertoo tuotannon ammattimaistumisesta. Yhä useampi yritys on sellainen, jossa vähintään toinen omistajista saa tuloja lammastaloudesta. Pienempiä tiloja on kuitenkin edelleen paljon, sillä monipuolinen lammas tarjoaa mahdollisuuden keskittyä myös muihin tuoteteisiin lihan ohella.

ProAgria on lampaiden jalostusorganisaatio Suomessa ja pitää yllä eri rotuisten lampaiden kantakirjaa ahvenanmaanlammasta lukuun ottamatta ja vastaa tuotosseurannasta. Lampaiden rotukohtaiset ominaisuudet ja jalostustavoitteet on määritelty kantakirjaohjesäännöissä. Tuotosseuranta on perusedellytys jalostustyölle. Tuotosseuranta antaa tietoa myös olosuhteiden vaikutuksesta tuotantoon ja rotujen välisistä eroista Suomen olosuhteissa. Jalostusvalintaa tehdään sekä lampaiden mittausten ja ulkomuotoarvostelujen pohjalta että näistä laskettujen jalostusarvostelujen eli indeksien avulla.

Koonnut Milla Alanco-Ollqvist, erityisasiantuntija lammas- ja vuohituotanto, ProAgria Etelä-Pohjanmaa, ruotsinkielinen Pohjanmaa, ProAgria Keski-Suomi
Vuohitilastotekstit Marja Jalo, asiantuntija, ProAgria Etelä-Suomi
Aineisto WebLammas -ohjelmisto / Mtech
Kannen kuva Marko Mäenpää
Taulukoiden käsittely ja taitto ProAgria Keskusten Liitto

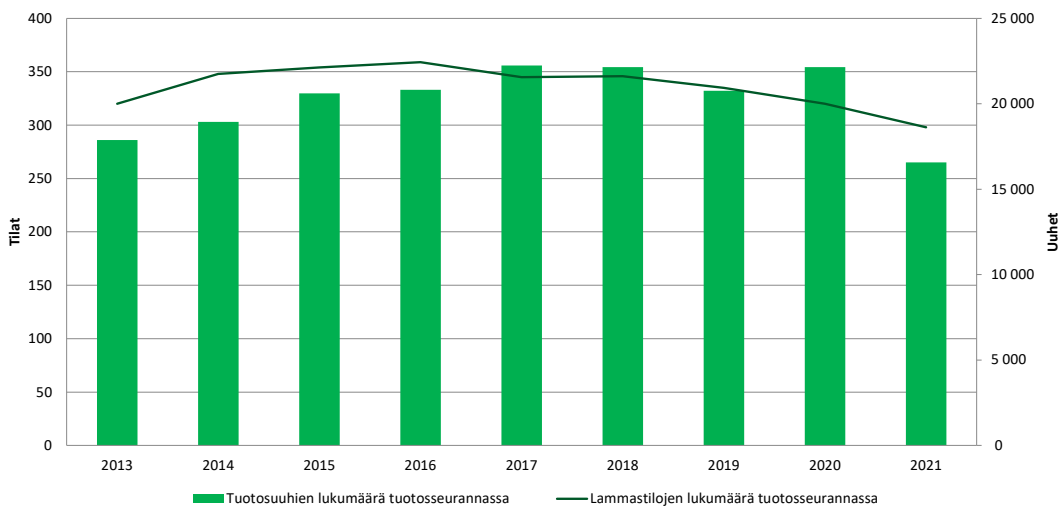

#Onnistummeyhdessä

ProAgrian tuotosseuranta-asiakkaiden määrä on vähentynyt hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Tuotosuuhien määrä on vähentynyt vuonna 2021 noin 5 500 uuhella ollen näin vuoden 2013 tasolla. Mahdollisesti muutos johtuu erilaisesta tilastointitavasta. Tuotosseurantaan kuuluu edelleen noin kolmannes suomalaisista uuhista, joka on hyvä taso kansainvälisessä vertailussa. Tilakohtainen uuhimäärä nousi 62 uuhesta 75 uueen tilaa kohden. Yleisin katraskoko on 50–99 uuhta. Tilastoinnissa on otettu käyttöön uusi luokka ”yli 150 uuhta”.

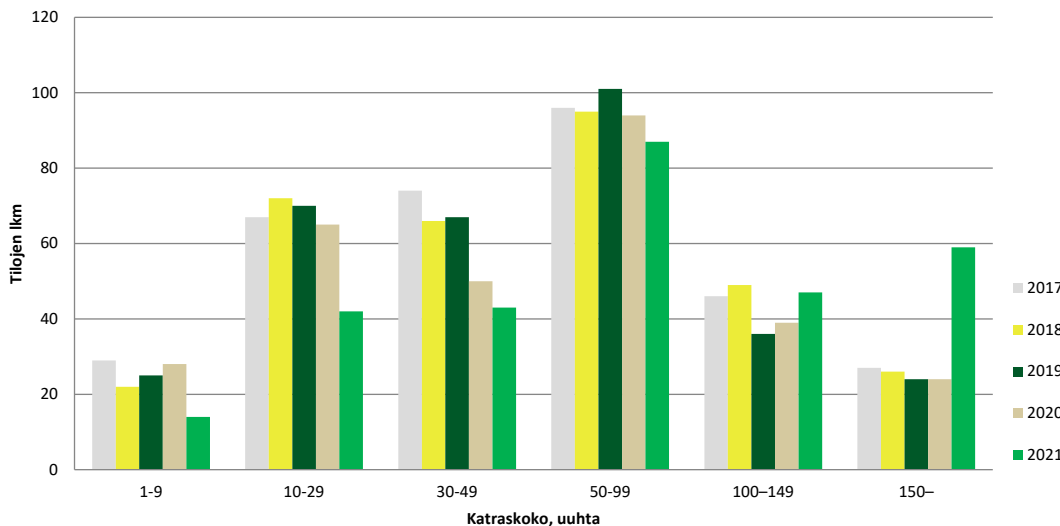
Taulukko 1. Tilojen luokittelu uuhimäärän mukaan

Uuhimäärä	Vuosi				
	2017	2018	2019	2020	2021
1-9	29	22	25	28	14
10-29	67	72	70	65	42
30-49	74	66	67	50	43
50-99	96	95	101	94	87
100-149	46	49	36	39	47
150-	27	26	24	24	59
Yhteensä	339	330	323	300	292

”Pysy kehityksessä mukana ottamalla käyttöön uudistuneet palvelut ja toiminnot”

Kuvio 1. Uuhien ja lammastilojen lukumäärä tuotosseurannassa

Kuvio 2. Tilojen lukumäärä katraskoon mukaan

Mitä mittaat, sitä voit parantaa

Jokaisella lammastilalla tulisi olla käytössään vaaka, koska punnitukset ovat tärkein tuotannon mittari lammastilalla. Tiloilla on valitettavasti paljon uuhia, joiden jälkeläisiä ei punnita tai tietoja ei kirjata tuotosrekisteriin, jolloin ne puuttuvat virallisista tuloksista. Punnitustuloksien perusteella voitaisiin aktiivisesti seurata mm. karitsoiden kasvutavoitteiden toteutumista ja säätää ruokintaa. Käytännössä tätä varmasti tehdäänkin, toivotaan että tulevaisuudessa saadaan lisää tuloksia. Syksyllä punnittavat aikuispainot kertovat rotukohtaisesti jalostuseläinten koosta; niiden perusteella voidaan seurata jalostustrendejä.

Tuotosuuhien määrän kehitys

Vuoden 2021 keskuskohtaisia tilastoja ei vielä ole käytettävissä, joten julkaisemme Keskusten yhteenvedon myöhemmin niiden valmistuttua. Arviomme mukaan karitsoineiden uuhien osuus kaikista uuhista on laskenut hie-man vuonna 2021. Laskevaan trendiin vaikuttaa muun muassa alkuperäisrotutuen poikimavelvoitteen täyttyminen sekä maisemanhoidon nouseminen lihantuotantoa merkittävämmäksi tulonlähteeksi osalla suomalaisista lammastiloista. Kuitenkin teuraiden tuottajahinnan nousu tulee muuttamaan jatkossa karitsoitettavien uuhien osuutta, jos tuotantokustannusten nousun vaikutus tiloilla saadaan pidettyä kurissa.

Taulukko 2. ProAgria Keskusten yhteenvedo vuodelta 2020

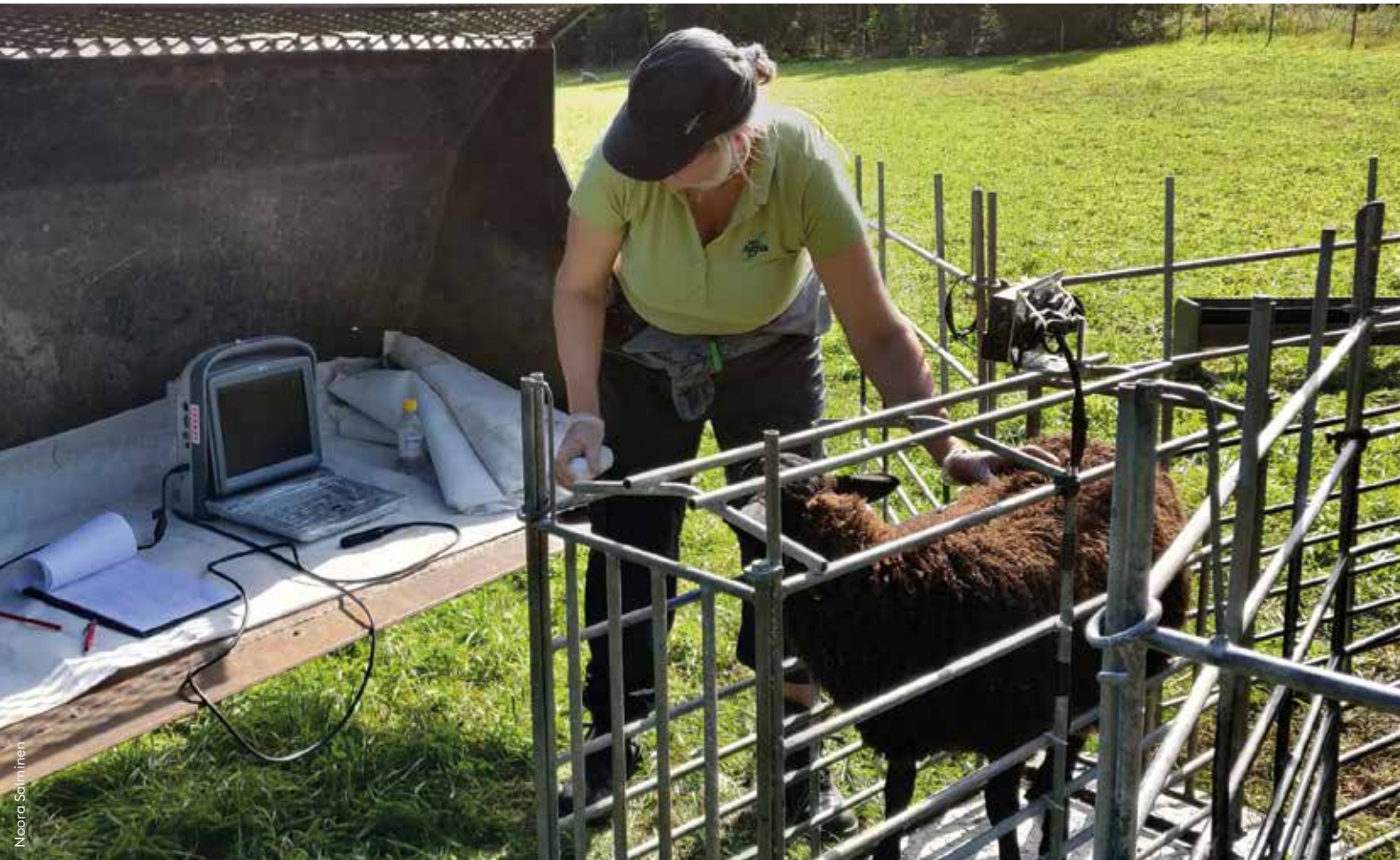
ProAgria Keskus	Uuhia tuotosseurannassa, kpl	Karitsoineita uuhia, kpl	Karitsointi, lkm	Synt. kar., kpl	Eloon kar., kpl	6 vk paino, kg/karitsa	Tuotos/uuhi, kg	Tuotos/kerta, kg
Vanhemmat uuhet								
1 Etelä-Suomi	4 189	3 408	3 416	2,34	2,10	15,87	31,84	31,75
2 Nylands Svenska Lbs	242	245	251	2,62	2,38	14,34	41,63	41,63
3 Länsi-Suomi	1 929	1 818	1 822	2,20	2,00	16,51	32,83	32,79
4 Finska Hushållningssällskapet	129	105	105	2,62	2,50	14,14	34,08	33,64
11 Etelä-Savo	972	785	787	2,33	2,12	16,56	33,96	33,89
12 Pohjois-Savo	701	502	504	2,34	2,06	15,77	33,20	33,20
13 Pohjois-Karjala	407	385	391	2,21	2,00	18,38	36,15	35,47
14 Keski Suomi	1 817	1 660	1 666	2,45	2,23	15,49	34,53	34,45
15 Etelä-Pohjanmaa	1 556	1 553	1 567	2,16	1,87	16,58	30,43	30,43
16 Österbottens Svenska Lbs.	1 667	1 458	1 462	2,04	1,86	18,16	32,87	32,74
17 Keski-Pohjanmaa	1 152	1 103	1 105	2,43	1,99	15,85	34,45	34,45
18 Oulu	1 599	1 636	1 640	2,03	1,77	13,58	28,29	28,18
19 Kainuu	327	356	356	2,63	2,06	15,18	32,10	32,10
20 Lappi	1 411	1 499	1 511	2,41	1,99	15,98	33,91	33,80
Koko maa	18 098	16 513	16 583	2,28	2,01	15,33	37,09	32,68
1-vuotiaat uuhet								
1 Etelä-Suomi	329	300	300	1,62	1,54	14,83	21,52	21,63
2 Nylands Svenska Lbs	40	40	41	1,53	1,53	12,48	22,96	22,96
3 Länsi-Suomi	137	132	133	1,40	1,34	16,27	20,97	20,97
4 Finska Hushållninss.	38	38	38	2,00	1,76	12,25	21,13	20,95
11 Etelä-Savo	91	92	92	1,58	1,42	17,33	24,12	24,12
12 Pohjois-Savo	45	21	21	1,71	1,62	14,67	14,67	14,67
13 Pohjois-Karjala	32	34	34	1,35	1,26	19,08	26,57	25,43
14 Keski Suomi	186	174	174	1,79	1,72	17,70	28,54	28,35
15 Etelä-Pohjanmaa	145	156	156	1,62	1,46	15,21	25,81	25,81
16 Österbottens Svenska Lbs.	175	179	180	1,49	1,39	17,86	23,95	23,41
17 Keski-Pohjanmaa	41	44	44	2,00	1,50	23,50	23,50	23,50
18 Oulu	130	123	123	1,59	1,55	13,54	24,82	24,82
19 Kainuu	10	10	10	2,00	1,80	-	-	-
20 Lappi	63	66	66	1,70	1,53	16,38	24,54	24,54
Koko maa	1 462	1 409	1 412	1,62	1,51	15,07	26,72	23,83

Vuonuekoot laskivat hieman

Keskimääräinen karitsakuolleisuus on tuotosseurantaan kuuluvilla tiloilla matala. Yleisenä tavoitteena voidaan pitää alle kymmenen prosentin katraskohtaista kuolleisuutta. Suositus on, että kaikki syntyneet karitsat tallennetaan mukaanlukien keskenmenot, muumiot ja kuolleena syntyneet. Tallentamatta jättäminen vääristää tuloksia. Uuhi-indeksit otettiin käyttöön muutama vuosi sitten. Työkalun tarkoituksena on helpottaa uuhien vertailua. Indeksijärjestelmästä on lisätietoa toisaalla lehdessä. Indeksit ajetaan jatkossa viikoittain, kunhan niiden ajo saadaan automatisoitua valmiiksi. Uuhen hoitopisteet eivät ole mukana indeksilaskennassa, mutta niiden avulla voi kirjata talteen arvokasta lisätietoa uuhien emo-ominaisuuksista. Lisäksi on mahdollista tallentaa eläinkohtaisia kommentteja useissa tallennuskentissä. Katso ohjeet ja videot: proagria.fi/palvelut/kotielaintuotanto/lampaiden-tuotosseuranta

Karitsapainot ja -tuotos

Karitsatuotos kuvaa uuhen vuoden aikana syntyneiden karitsoiden ikäkorjattujen kuuden viikon painojen summaa. Tuotokset ilmoitetaan sekä karitsoimiskertaa että vuotta kohden, joten kaksi kertaa vuodessa karitsoivan uuhen tuotos voi nousta todella korkeaksi. Tihennettyä karitsointia, jossa sama uuhi karitsoi kaksi kertaa vuoden aikana tai kolme kertaa kahden vuoden aikana, käytetään jonkin verran, mutta se ei ole kovin yleistä.

Suffolk- ja dorper-rotujen käyttö lisääntyi

Vuoden 2021 tuotospässien rotujakautumatietoja ei vielä ole käytettävissä. Julkaisemme ne myöhemmin; alla taulukossa ovat vielä vuoden 2020 tiedot. Etukäteistietojen mukaan suomenlammas oli vuonna 2021 edelleen suosituin rotu noin 50 prosentin osuudella kaikista käytettävistä pässeistä. Texel pitää hallussaan tuontirotu- jen ensimmäistä sijaa. Muista tuontiroduista suffolk ja dorper ovat lisänneet suosiotaan viime vuosina. Isälin- jöjen säilyttäminen on tärkeää kaikilla roduilla. Etenkin tuontiroduilla myös keinosiemennyksen käyttö on mah- dollista, ja sen suosio on hieman lisääntynyt. Isälinjien seurantaan ja harvinaisten yksilöiden löytämiseen on suunnitteilla uusi työkalu, jota kehitetään Luken InVivo-hankkeessa. Todennäköisesti sitä päästään testaamaan ensi syksynä. Rotukohtaiset jalostusohjesäännöt esittävät kunkin rodun jalostustavoitteet. Ohjesäännöt on jul- kaistu ProAgrian nettisivuilla proagria.fi/palvelut/kotielaintuotanto/lampaiden-kantakirja

Taulukko 3a. Tuotospässien rotujakautuma tuotosseurannassa 2012–2020

Rotu	Pässejä, kpl								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Suomenlammas	303	364	376	382	370	364	351	326	300
Kainuunharma	73	106	110	89	75	76	82	54	63
Texel	57	78	103	108	98	117	102	102	91
Oxford down	29	43	47	43	42	43	35	39	33
Rygja	13	20	17	15	20	13	13	18	13
Dorset	15	14	19	17	15	16	14	8	14
Ahvenanmaanlammas	15	17	12	9	11	19	13	12	12
Ruotsalainen turkislamm	1	3	2	1	5	7	7	8	11
Suffolk	1	4	3	3	5	8	10	9	10
Itäfriisiläinen maitolamm					1	1	1	3	4
Dorper					3	1	3	4	1
Muu/eristeiset risteytykset	3	11	13	15	12	8	5	11	10
Yhteensä	510	660	702	682	657	673	636	594	562

Karitsoineiden uuhien määrä

Suomenlammas on edelleen suosituin rotu, niiden määrä lisääntyi hieman edellisvuodesta. Suurin vähennys tuli kainuunharmasuuhien karitsointimääriin. Myös rygja- ja suffolk-uuhia karitsoi edellisvuotista vähemmän. Merkittävää karitsointimäärän lisäystä on saatu texelillä, oxford downilla ja ruotsalaisella turkislampaalla. Risteytyksistä suomenlammas–dorset -yhdistelmä eli finndorset nousi ykköspaikalle. Toiseksi suosituin ristey- tys oli vuonna 2021 suomenlammas–texel. Uusina risteytyksinä käytettiin suomenlammas–turkislamm ja suomenlammas–kainuunharma -risteytyksiä. Niiden tuloksia julkaistaan jatkossa, jos määrät pysyvät riittä- vän korkealla tasolla.

Taulukko 3b. Karitsoineiden uuhien rotujakauma 2013–2021

Rotu	Karitsoineita uuhia, kpl								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Suomenlammas	9 239	9 466	10 040	10 396	11 950	12 148	11 556	11 171	11 480
Kainuunharma	1 076	1 143	1 136	1 104	1 302	1 237	1 276	1 148	1 193
Texel	750	958	1 108	1 090	1 235	1 334	1 407	1 459	1 667
Oxford down	289	311	346	361	378	342	328	257	306
Rygja	92	95	104	108	99	80	88	98	79
Dorset	105	130	123	162	158	142	157	141	136
Ahvenanmaanlammas	156	164	180	183	217	180	166	183	461
Ruotsalainen turkislamm	8	17	35	35	51	66	81	69	127
Itäfriisiläinen maitolamm		20	25	26	19	19	30	21	26
Suffolk		17	30	37	50	51	54	68	54
Suomenlammas–dorset					320	305	335	271	377
Suomenlammas–oxford down					81	73	59	39	40
Suomenlammas–texel					291	308	344	348	372
Ruotsalainen turkislamm–suomenlammas									45
Yhteensä	11 715	12 321	13 127	13 502	16 151	16 285	15 881	15 273	16 363

Tuotostulosten määrissä nousua useilla roduilla

Puhdasrotuisten tuotosseurantaauhien karitsointimäärissä tuli suurin nousu ahvenanmaanlampaalle, suomenlampaalle ja texelille. Määrä väheni eniten dorsetilla ja oxford downilla. Kaikilla roduilla tuotostietoja voisi tulla paljon enemmän suhteessa karitsoineiden määrään. Suomenlammas säilytti odotetusti kärkisijan sekä karitsoineiden uuhien, että tuotosuuhien määrässä. Itäfriisiläisen maitolammas pysyi ensimmäiselle sijalla sikiävyydessä 2,6 karitsaa/uuhi -tuloksella. Suomenlammas pysyi toisena 2,62 sikiävyydellä, kainuunharmaan jatkaessa kolmannella sijalla. Itäfriisiläinen nousi ensimmäiseksi eloonjääneissä karitsoissa 2,6 karitsalla. Rotukohtaisten karitsatuotosten laskennan teknisten haasteiden vuoksi kyseinen tulos julkaistaan myöhemmin, samoin kuin taulukko 9 ”Tilojen paremmuusjärjestys karitsatuotoksen perusteella”.

Kuuden viikon painoissa kärkeen nousi rygja 19,31 kilon tuloksella jättäen dorsetin täpärästi kakkossijalle 18,76 kilon tuloksella. Oxford down on kolmantena 18,57 kilon painolla. Aikuispainojen kärjessä pysyi edelleen oxford down 83,1 kilon painolla, tuloksen pysyessä edellisen vuoden tasolla. Punnituksella pyritään seuraamaan aikuisten uuhien koon kehitystä. Tavoitteet määritellään rotukohtaisissa jalostusohjesäännöissä, jotka löytyvät lampaiden jalostusjärjestönä toimivan ProAgrian nettisivuilta. Nuoren uuhien tavoitepainona astutushetkellä voidaan pitää 80 prosenttia aikuisen uuhien painosta.

Nuorissa uuhissa itäfriisiläinen nousi kärkeen katraskoossa tuloksella 2,25. Suomenlammas putosi sijalle kaksi tuloksella 1,81 karitsaa uuhta kohden, tuloksen laskiessa viimevuotisesta. Myös eloonjääneiden karitsoiden määrässä itäfriisiläinen nousi kärkipaikalle 2,08 karitsalla. Texel nousi karitsapainoissa nuorten ykköseksi 17,3 kilolla.

Taulukko 4. Uuhien rotukeskiarvot vuonna 2021

Rotu	Karitsoineita uuhia, kpl	Tuotos- uuhia, kpl	Synt. kar. kpl	Eloon kar. kpl	6 vk paino, kg	Aikuis- paino, kg
Vanhemmat uuhet						
Ahvenanmaanlammas	461	427	1,74	1,70	10,85	49,9
Dorper	7	6	1,29	1,29		
Dorset	136	136	1,93	1,88	18,76	70,5
Ruotsalainen turkislamm	127	127	1,91	1,86	16,69	66,0
Itäfriisiläinen maitolamm	26	26	2,90	2,60	16,99	71,9
Kainuunharma	1 193	1 181	2,61	2,37	13,36	68,9
Rygja	79	79	1,83	1,78	19,31	77,9
Suomenlammas	11 480	11 323	2,62	2,35	14,43	71,4
Texel	1 667	1 621	1,70	1,61	17,5	73,9
Suffolk	54	54	2,13	1,94	16,58	82,4
Oxford down	306	305	1,86	1,73	18,57	83,1
1-vuotiaat uuhet						
Ahvenanmaanlammas	10	9	1,20	1,20		
Dorset	33	33	1,40	1,36	15,08	
Ruotsalainen turkislamm	8	8	1,50	1,50		
Itäfriisiläinen maitolamm	13	13	2,25	2,08	15,92	
Kainuunharma	114	113	1,81	1,74	13,31	
Suomenlammas	800	794	1,96	1,81	13,64	
Texel	354	353	1,21	1,13	17,30	
Oxford down	19	19	1,27	1,23	16,72	

ProAgria

#Onnistummeyhdessä

Osta pässi! -viikot jälleen syyskuussa

Ilmoita myytävien pässien tiedot lammasnettiin ma 4.9. mennessä

- 5.9.–15.9. pässien kuvat ja tiedot tulevat lammasnetti.fi-sivustolle

- pe 16.9. klo 12–14.30 Lammasjalostusseminaari etänä

- pe 16.9. klo 15.00 alkaen pässihuutokauppa etänä

Ilmoita pässit oman alueesi lammasasiantuntijalle.

Ilmoittautuminen proagria.fi/tapahtumat

Teuraiden kasvatusaika lyheni entisestään

Teuraspaino eli ruhopainotavoite, jota ohjaa teuraskaritsan laatu-palkkio, on yleensä yli 18 kiloa. Tuontiroduilla tilakohtainen tavoite voi olla korkeampikin. Teuraiden kasvatusaika lyheni ruhopainon pysyessä kuitenkin edellisvuoden tasolla. O-luokka lihakuudessa on edelleen vallitsevin, vaikka R-luokkaan päässeiden määrä nousikin. E-luokan määrä pysyi 0 prosentissa. Rasvaluokissa 2-luokan osuus nousi edelleen.

Suomalaiset teurastamot suosivat vähärasvaisia ruhoja, joihin kuuluvat luokat 1 ja 2. Rodusta riippuen tavoitteena pidetään yleensä alkuperäisroduilla O2-luokkaa ja liharoduilla E2-R2 -luokkia. Teurastamot pyrkivät ohjaamaan hinnoittelulla teuraiden laatua. Virallisia teurasluokituksia valvoo Eviran toimeksiantona Foodwest. Tulokset ovat arvokasta tietoa ruokinnan ja eläinjalostuksen onnistumisesta. Yhteistyö teurastulosten saamiseksi suoraan teurastamosta tuotosseurantaan on käynnistetty, ja syksyn aikana rakennetaan tiedon-siirtoyhteys ohjelmistojen välillä.

Taulukko 5. Teurastulokset

	Vuosi									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Karitsoita, kpl	4 122	4 598	5 255	6 915	6 063	6 898	6 393	7 024	7 578	6 558
Teuraspaino, kg	19,7	20,1	20,4	20,4	20,3	20,3	20,8	20,7	20,7	20,5
Kasvu-aika, pv	243	246	254	252	251	251	253	251	244	231
Nettopäiväkasvu, g	85	87	86	87	84	85	87	86	89	81
Teurasluokat (%)										
E	1	2	2	1	1	0	1	0	0	0
U	5	3	4	5	4	4	5	4	5	4
R	20	22	18	17	16	18	17	18	20	28
O	71	68	71	69	70	70	71	71	72	67
P	2	6	6	8	8	8	6	6	3	2
Rasvaluokat (%)										
1	5	6	4	5	5	3	4	7	5	6
2	59	51	58	26	51	49	39	43	53	60
3	30	35	30	33	33	35	35	37	33	28
4	5	8	7	5	8	11	19	12	9	5
5	1	1	2	0	2	2	2	1	1	0

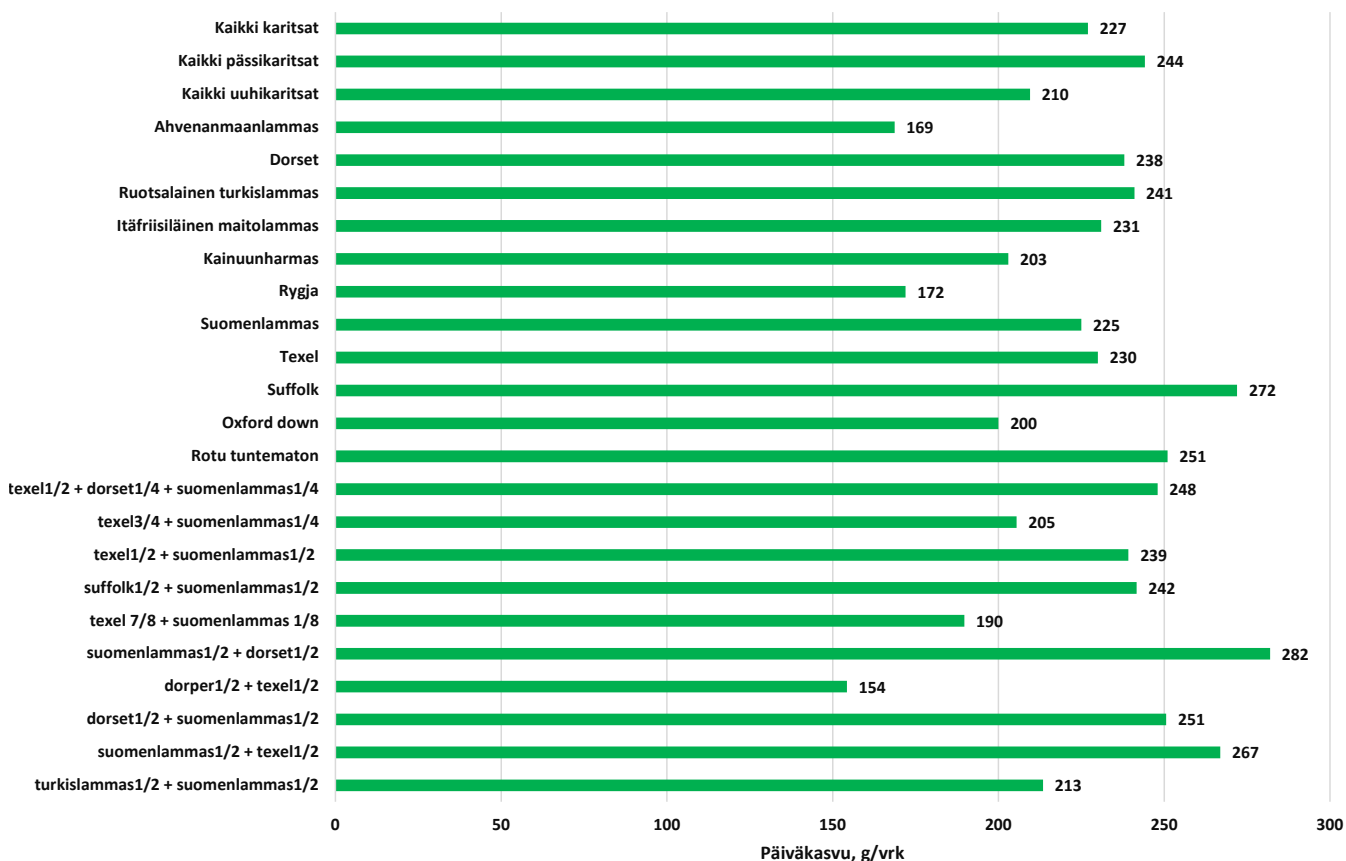

Marko Mäenpää

Kasvutulokset laskivat kuivan kesän vaikutuksesta

Kaikkien karitsoiden keskimääräiset päiväkasvut laskivat hieman vuodesta 2020. Kuiva ja kuuma kesä vaikutti enemmän pässi- kuin uuhikaritsoiden päiväkasvuun. Kärkeen nousi suomenlammas + dorset -risteytys 282 gramman päiväkasvulla. Toisena suffolk 272 gramman tuloksella. Kolmantena suomenlammas-texel -risteytys kasvulla 267 grammaa päivässä. Risteytyksistä julkaistaan käytetyimmät rotuyhdistelmät. Päiväkasvutavoitteet ovat tilakohtaisia ja niihin voidaan vaikuttaa muun muassa rotuvalinnoilla ja ruokinnalla. Kasvun seurannan mittareita päiväkasvun lisäksi ovat elävän eläimen arvostelu, lihaksen ultraääni-mittaukset sekä teurastulokset.

Kuvio 4. Keskimääräiset päiväkasvut roduttain vuonna 2021, g/vrk

Taulukko 6. Karitsapainojen ja kasvun parhaat vuonna 2021 (neljänneket ja 10 %)

Rotu	Kpl	Keskiarvo	Paras 25 % (alaraja)	Paras 10 % (alaraja)
3 päivän paino				
Kaikki karitsat	23 520	4,08	4,80	5,60
Kaikki pässikaritsat	11 698	4,21	4,90	5,80
Kaikki uuhikaritsat	11 822	3,95	4,60	5,49
Ahvenanmaanlammas	212	3,17	3,70	4,29
Dorset	166	5,52	6,20	6,70
Ruotsalainen turkislammis	107	4,59	5,20	6,08
Itäfriisiläinen maitolammis	41	5,34	6,40	6,90
Kainuunharmas	1 871	3,74	4,20	4,80
Rygja	107	5,42	6,00	6,50
Suomenlammis	14 376	3,74	4,30	4,90
Texel	2 116	5,32	6,00	6,70
Suffolk	94	5,49	6,50	7,00
Oxford down	375	5,31	6,20	7,00
Kuuden viikon paino				
Kaikki karitsat	14 305	15,26	17,60	20,20
Kaikki pässikaritsat	7 183	15,85	18,24	20,90
Kaikki uuhikaritsat	7 122	14,66	16,90	19,39
Ahvenanmaanlammas	95	10,76	12,63	13,98
Dorset	158	18,57	21,29	23,36
Ruotsalainen turkislammis	73	16,43	18,51	20,76
Itäfriisiläinen maitolammis	28	17,00	18,73	20,26
Kainuunharmas	1 070	13,28	15,06	16,85
Rygja	83	19,33	21,01	23,53
Suomenlammis	8 174	14,32	16,31	18,37
Texel	1 421	17,54	20,28	22,79
Suffolk	92	16,58	18,70	20,58
Oxford down	355	18,48	21,13	23,80
Neljän kuukauden paino				
Kaikki karitsat	15 088	32,88	37,24	42,25
Kaikki pässikaritsat	7 727	34,77	39,36	44,87
Kaikki uuhikaritsat	7 361	30,89	34,78	39,26
Ahvenanmaanlammas	113	23,01	25,33	30,92
Dorset	154	37,06	41,17	44,18
Ruotsalainen turkislammis	46	35,38	38,95	42,52
Itäfriisiläinen maitolammis	28	35,01	37,18	39,90
Kainuunharmas	1 059	29,01	32,49	35,83
Rygja	66	32,09	37,55	41,49
Suomenlammis	8 651	31,83	35,81	40,00
Texel	1 528	35,18	41,21	46,57
Suffolk	93	37,94	41,57	44,51
Oxford down	344	34,08	37,72	42,59
Kasvu				
Kaikki karitsat	12 256	227	269	314
Kaikki pässikaritsat	6 175	244	289	338
Kaikki uuhikaritsat	6 081	210	247	284
Ahvenanmaanlammas	85	169	205	234
Dorset	150	238	264	303
Ruotsalainen turkislammis	45	241	278	326
Itäfriisiläinen maitolammis	28	231	258	277
Kainuunharmas	889	203	237	267
Rygja	53	172	252	271
Suomenlammis	6 809	225	263	302
Texel	1 325	230	293	339
Suffolk	92	272	308	316
Oxford down	341	200	235	268
turkislammis1/2 + suomenlammis1/2	49	213	253	283
suomenlammis1/2 + texel1/2	68	267	296	337
dorset1/2 + suomenlammis1/2	79	251	306	356
dorper1/2 + texel1/2	80	154	192	221
suomenlammis1/2 + dorset1/2	87	282	312	357
texel + suomenlammis	108	190	219	314
suffolk1/2 + suomenlammis1/2	122	242	280	316
texel1/2 + suomenlammis1/2	205	239	270	304
texel3/4 + suomenlammis1/4	237	205	244	315
texel1/2 + dorset1/4 + suomenlammis1/4	274	248	286	324

Punnitukset tärkein mittari niin jalostuksessa kuin ruokinnan seurannassa

Tallennettujen karitsapainojen määrä laski viime vuodesta kaikissa luokissa. Merkittävin lasku oli kuuden viikon painojen määrässä. Kolmen päivän karitsapainoissa korkein keskiarvo siirtyi suffolkille 5,49 kilon tuloksella. Paras 10 % -ryhmässä korkeimman painon saivat dorset- ja oxford down -karitsat tuloksella 7,00 kiloa, vaikka tulos pieni molemmilla roduilla. Kolmen päivän tavoitepainoina voitaneen pitää alkuperäisroduilla 3–5 kiloa ja liharoduilla 4–7 kiloa riippuen uuhien koosta. Kuuden viikon painoissa rygja nousi ykköspaikalle tuloksella 19,33. Toiseksi tuli dorset 18,57 kilon painolla ja kolmanneksi oxford down tuloksella 18,48. Oxford down nousi ensimmäiseksi luokissa paras 25 % ja paras 10 %. Neljän kuukauden painoissa suffolk säilytti keskiarvotuloksessa ykköspaikkansa 37,94 kilolla ollen myös paras 25 % -luokassa. Texel pääsi ykkössijalle luokassa paras 10 % 46,57 tuloksella, vaikka viime vuoden tasosta jäätiin useita kiloja edellisvuoteen verrattuna.

Punnitukset ovat tärkein mittari niin jalostuksessa kuin ruokinnan seurannassa. Tilastoissa on julkaistu kaikki puhdasrotuiset, joilla on tuloksia, sekä risteytyksistä ne, joiden määrät ovat suurimmat. Kolmen päivän paino kuvaa hyvin uuhien ruokinnan onnistumista tiineyden lopulla. Karitsan sopiva koko antaa hyvät edellytykset karitsointien onnistumiseen ja myös karitsan alkukasvatukseen. Kuuden viikon painolla (42 pv) mitataan uuhien maidontuotantoa ja karitsan alkukasvatuksen onnistumista. Neljän kuukauden paino (120 pv) mittaa karitoiden kasvukykyä ja ruokinnan onnistumista. Parhaat karitsat lähtevät teuraaksi tämän punnituksen jälkeen tilakohtaisista tavoitteista ja rotuvalinnoista riippuen. Yleensä jalostuseläinvalinnat tehdään myös neljän kuukauden punnituksen yhteydessä (90–150 pv). Rajatulla punnitusvälillä tehdyt painot korjataan laskentakaavoilla vertailukelpoisiksi tuloksiksi.

Kiinnostavatko huippupässit?

Jalostusarvon ennusteilla eli BLUP-indekseillä maan parhaiksi rankatut pässit ja uuhet on listattu seuraavilla sivuilla. Kiinnostuitko niiden suvuista? Tai haluaisitko ostaa hittilistapässin tai sen pojan?

Huippupässejä voi testiparittaa tilan uuhille NettiKatras-ohjelman Sukutaulu-näytöllä. Ohjelma näyttää sukusiitosasteiden lisäksi pässin tuotostiedot sekä sähköisen sukupuun. Lisäksi voi tallentaa astutusryhmät.

Lisää huippu-uuhien ja -pässien tuloksia on verkossa. Hittilistojen laajat versiot julkaistaan ProAgrian sivuilla proagria.fi/lammastuotosseuranta. Linkki tuloksiin löytyy myös Suomen Lammasyhdistyksen sivuilta Jalostus-osiosta. Uuhien ja pässien listoja ristiinlukemalla voi onnistua rätätelöimään itselleen unelmayhdistelmän seuraavaksi isäpässiksi. Myynnissä olevia jalostuspässejä löytyy lammasetti.fi -sivustolta.

Kiinnostuitko lampaiden tuotosseurannasta tai tulostesi parantamisesta? Ota yhteyttä ProAgrian lammassiantuntijoihin proagria.fi/asiantuntijat tai NettiKatras asiakaspalveluun nettikatras@proagria.fi.

Tutustu seuraavilla sivuilla ProAgrian lammastuotosseurannan tilakohtaisiin tietoihin vuodelta 2021

ProAgria

#Onnistummeyhdessä

Taulukko 7a. Parhaat pässit roduittain kasvuindeksin mukaan vuonna 2021 (jälkeläisiä vähintään 20 kpl)

Sjoi- tus	Jalostaja	Käyttötila vuonna 2020	EU-tunnus	Isä- linja	Nimi	Synt. aika	Kasvu- indeksi	4 kk jälk. lkm
SUOMENLAMMAS								
1.	Lohva Niina ja Ismo	Rautio Anni Emilia	FI000025543923	64	Lahtelan Etumies	2015	150	290
2.	Ollqvist Christer	SASKY koulutuskuntayhtymä	FI000025701984	6	Raiku CO	2017	131	32
3.	Santanen Timo ja Seikku Outi	Miikkulainen Jonna	FI000025922313	1	Seikun Luulo	2020	127	61
4.	Ylä-Härkösen tila	Känsälä Marko	FI000025931298	12	Ylä-Härkösen Keisari	2018	126	26
5.	Kajander Tony ja Kati	Kajander Tony ja Kati	FI000026098681	67		2019	125	20
6.	Pelson Vankila	Lääkkö Erkki	FI000025942300	45	Pelson Rasputin	2018	124	40
7.	Koivula Risto Joki-Kouhila Marjo	Rantamaa Keijo	FI000026141005	34	Kiviniemen Seonsiinä	2020	123	37
8.	Parikka Pia ja Anssi	Rintala Tapio	FI000025740363	6	Parikan Jallu ks	2016	120	137
9.	Mäkinen Asko ja Heljä	Mäkinen Asko ja Heljä	FI000026066111	12	Pukkimäen Severi	2020	119	30
9.	Koivula Risto Joki-Kouhila Marjo	Kailanen Sari	FI000025916591	65	Kiviniemen Rilijonka	2019	119	181
KAINUUNHARMAS								
1.	Leppänen Helinä	Iso-Junno Hannu ja Pirjo	FI000026002706	T	Noittaaan Ongari	2019	127	67
2.	Leppänen Helinä	Herrakunnan Lammas oy	FI000025593178	R	R. Noittaaan Ilkka	2015	117	115
3.	Lohva Niina ja Ismo	Piipponen Aaro ja Riitta-Miija	FI000025357657	I	Lahtelan Huli	2014	113	52
4.	Koivula Risto Joki-Kouhila Marjo	Witka Sari	FI000025916586	T	Kiviniemen Tiuhti	2019	110	94
4.	Leppänen Helinä	Iso-Junno Hannu ja Pirjo	FI000025703110	R	Noittaaan Kuitti	2017	110	123
6.	Leppänen Helinä	Keränen Sirpa	FI000025905118	M	Noittaaan Merkki	2018	109	29
6.	Leppänen Helinä	Leppänen Helinä	FI000026002607	R	Noittaaan Niitti	2018	109	59
8.	Kupsala Sakari ja Henna	Tavia Satu	FI000025262268	A	A. Kupsalan Arska	2012	108	20
8.	Leppänen Helinä	Herrakunnan Lammas oy	FI000025905137	I	i. Noittaaan Menevä	2018	108	93
10.	Leppänen Helinä	Heikkilä Timo Ja Raija	FI000025905007	A	Noittaaan Levytys	2017	106	24
10.	Koivula Risto Joki-Kouhila Marjo	Kokemäen koulutila	FI000026044976	T	Kiviniemen Toivo	2020	106	29
10.	Leppänen Helinä	Sorakari Essi Pihlajasaaren	FI000025905192	P	Noittaaan Muiden	2018	106	43
10.	Tavia Satu	Herrakunnan Lammas oy	FI000025441704	A	A. Atomi	2013	106	47
10.	Witka Sari	Witka Sari	FI000025836598	L	Paroni	2018	106	71
10.	-	Herrakunnan Lammas oy	FI000025136101	T	Arvilan Tuhti	2010	106	243
TEXEL								
1.	Annala Juha	Annala Juha	FI000026034907	ukr		2020	128	27
2.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025701846	J	Joker CO	2016	126	74
3.	Mikkonen Sarita	Parikka Pia ja Anssi	FI000026041894	NDEP	Suosaaren Roger	2020	121	66
4.	Pohjasenaho Arja Tellervo	Rantamaa Keijo	FI000025666894	DV	Iisakki	2015	120	60
5.	Mikkonen Sarita	Hiipakka Pekka	FI000025593670	UKR	Suosaaren Robert	2016	119	327
6.	Mikkonen Sarita	Hiipakka Pekka	FI000025938902	UKP	Suosaaren James Bond	2018	115	157
7.	Mikkonen Sarita	Mikkonen Sarita	FI000025593619	UKR	Suosaaren Real Deal	2015	114	30
8.	Pohjasenaho Arja Tellervo	Kantola Ilkka	FI000025666921	DAF	Voitto	2015	111	25
8.	Mikkonen Sarita	Mikkonen Sarita	FI000025938893	UKW	UKW. Suosaaren Wizard	2018	111	25
8.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025701921	H	Harald CO	2016	111	44
8.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025812698	NLD	Robbie CO	2017	111	50
OXFORD DOWN								
1.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000025596605	P	Sirolan Petja	2016	128	20
2.	Enberg Hannele	Enberg Hannele	FI000025464394	CI	CI-Richard	2016	111	34
3.	Sirolan Lammastila	Enberg Hannele	FI000025501062	N	N-Ninja	2014	109	50
4.	Enberg Hannele	Sirolan Lammastila	FI000025950231	C	Woolenberg Caesar	2019	103	36
DORSET								
1.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025525572	A	AA. Laika	2014	122	82
2.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025500528	F	FN. Lancelot	2014	114	56
3.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000026142196	S	SB Simplikios	2020	110	31
4.	Pesonen Helena	Westersträhle Mikael	FI000025865305	X	XF. Peter	2018	101	61
4.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025574764	B	BN. MARS	2015	101	75
SUFFOLK								
1.	Moisander	Seppälä Antti ja Mari	FI000025806749		APH. Su Franco	2017	128	189
2.	Moisander	Moisander	FI000025806801		Gallagher	2018	119	43
3.	Moisander	Moisander	FI000025974427		Hill x Doris	2019	106	57

Ahvenanmaanlampaan ja rygjan tuloksissa ei ollut mukana yli 100 indeksiä saaneita, joten niitä ei julkaistu.

Taulukko 7b. Parhaat uuhet roduittain kasvuindeksin mukaan vuonna 2021

Sijoi- tus	Jalostaja	Käyttötila vuonna 2021	EU-tunnus	Isä- linja	Nimi	Synt. aika	Kasvu- indeksi	4 kk jälk. lkm
SUOMENLAMMAS								
1.	Rautio Anni Emilia	Rautio Anni Emilia	FI000025812271	64	Anne	2017	150	8
1.	Rautio Anni Emilia	Rautio Anni Emilia	FI000025812272	64	Anni	2017	150	13
3.	Rautio Anni Emilia	Rautio Anni Emilia	FI000025812286	64	Asta	2017	149	10
4.	-	Rautio Anni Emilia	FI000025812288	64	Anelma	2017	143	9
5.	Rautio Anni Emilia	Rautio Anni Emilia	FI000025812284	64	Aini	2017	142	8
5.	Rautio Anni Emilia	Rautio Anni Emilia	FI000025812269	64	Anu	2017	142	10
7.	Rautio Anni Emilia	Rautio Anni Emilia	FI000025812280	64	Aava	2017	140	9
7.	Rautio Anni Emilia	Rautio Anni Emilia	FI000025812285	64	Amanda	2017	140	10
9.	Rautio Anni Emilia	Rautio Anni Emilia	FI000025812270	64	Aada	2017	139	7
10.	Rautio Anni Emilia	Rautio Anni Emilia	FI000025812282	64	Alina	2017	138	7
KAINUUNHARMAS								
1.	Keränen Sirpa	Keränen Sirpa	FI000026010144	T	T. Vekki	2019	137	1
2.	Leppänen Helinä	Hirvonen Tiina	FI000026002448	A	Nefi	2018	133	1
3.	Herrakunnan Lammas oy	Herrakunnan Lammas oy	FI000025960895	A	A. Pupunen	2018	126	4
3.	Niemeläinen Pekka	Niemeläinen Pekka	FI000025591634	R	Niemelän R. Ellu	2015	126	12
3.	Niemeläinen Pekka	Niemeläinen Pekka	FI000025518190	R	Niemelän Rosanna	2014	126	19
6.	Niemeläinen Pekka	Niemeläinen Pekka	FI000025819766	A	Niemelän +Gugguu	2017	125	7
7.	Herrakunnan Lammas oy	Herrakunnan Lammas oy	FI000025699244	A	A. Ompeluseura	2017	124	9
7.	Niemeläinen Pekka	Niemeläinen Pekka	FI000025518168	R	Niemelän R. Eila	2015	124	15
9.	Herrakunnan Lammas oy	Herrakunnan Lammas oy	FI000026015100	R	R. Raketti	2019	123	2
9.	Koivula Risto Joki-Kouhila Marjo	Kokemäen koulutila	FI000025647804	R	R. Kiviniemen Runo	2016	123	6
9.	Niemeläinen Pekka	Niemeläinen Pekka	FI000025915420	T	Niemelän Halla	2018	123	8
9.	Leppänen Helinä	Leppänen Helinä	FI000025292825	I	Zulku	2013	123	20
TEXEL								
1.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025934911	J		2018	133	1
2.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025702036	DK		2017	132	4
3.	Hiiipakka Pekka	Hiiipakka Pekka	FI000025819477	UKR		2018	130	5
4.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025702044	DB		2017	129	6
5.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025812612	DB		2018	128	2
5.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025934914	DB		2018	128	3
7.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025702010	DK		2016	127	4
7.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025702029	UKR		2017	127	8
9.	Hiiipakka Pekka	Hiiipakka Pekka	FI000026103043	DAF		2020	126	1
10.	Hiiipakka Pekka	Hiiipakka Pekka	FI000026070641	UKR		2019	125	1
10.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000026143307	J		2020	125	1
OXFORD DOWN								
1.	Heli Rosvall	Heli Rosvall	FI000025609689	U	Fridu of Heli's Oxford	2018	132	4
2.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000026043501	T	Sirolan Tiffany	2020	125	1
3.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000026043502	T	Sirolan Theresa	2020	124	1
3.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000026043545	P	Sirolan Patricia	2020	124	1
5.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000025841117	Rb	Sirolan Reeta	2017	123	3
5.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000025920000	R	Sirolan Ruth	2018	123	4
7.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000025920215	S	Sirolan Sandra	2019	122	3
7.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000025596653	Re	Sirolan Ronja	2016	122	4
7.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000025596586	Rb		2016	122	6
10.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000025712635	RF		2016	121	6
AHVENANMAANLAMMAS								
1.	Silokangas Kaarlo	Silokangas Kaarlo	FI000025624560	8	Söpö	2016	123	8
2.	Sikka Katja	Sikka Katja	FI000025938322	4	P b	2018	117	3
2.	Aholaidan tila	Aholaidan tila	FI000025042657	4	Aholaidan Henrietta	2013	117	12
4.	Aholaidan tila	Aholaidan tila	FI000025492468	5	Aholaidan Kukka	2015	116	7
4.	Sikka Katja	Sikka Katja	FI000025268349	2	Jystävä b	2012	116	10
6.	Aholaidan tila	Aholaidan tila	FI000025492470	5	Aholaidan Ida	2014	115	5
7.	-	Launo Mikko Toivonen Nina	FI000025210158	7	Selma	2011	114	3
8.	Launo Mikko Toivonen Nina	Launo Mikko Toivonen Nina	FI000025294403	8	Helmi	2012	112	1
8.	Aholaidan tila	Aholaidan tila	FI000025721632	4	Aholaidan Nuvola	2018	112	4
8.	Silokangas Kaarlo	Silokangas Kaarlo	FI000025624558	8	Pitsi	2016	112	7
DORSET								
1.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025807055	U		2017	118	2
1.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000026042413	J	JF Rinsessa	2019	118	2
3.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025929137	A		2018	117	4
4.	Pesonen Helena	Pesonen Helena	FI000025983822	B	BF. Rowen	2019	116	2
5.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000026042430	X		2019	115	2
6.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025807097	B		2017	114	5
7.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025719060	B	BA.Niina	2016	113	4
7.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025500674	B	Lilian	2014	113	6
9.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025574877	F	FA.	2015	112	5
9.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025807101	U		2017	112	6
9.	-	Westersträhle Mikael	FI000025500654	F	FN.Lady	2014	112	10
RYGJA								
1.	Kovala Urpo	Kovala Urpo	FI000025297320	F	Fjorgyn	2013	117	10
2.	Röykkälän lammastila	Röykkälän lammastila	FI000025845836	NB	NB Hilde	2017	116	2
3.	Kovala Urpo	Kovala Urpo	FI000025997314	FN		2019	115	1
4.	Röykkälän lammastila	Kovala Urpo	FI000025845874	CN	Ingrid	2017	114	2
5.	Röykkälän lammastila	Röykkälän lammastila	FI000025276737	NB	NB Asta	2018	113	2
6.	Kovala Urpo	Kovala Urpo	FI000025997290	FN		2019	112	2
7.	Röykkälän lammastila	Kovala Urpo	FI000025845835	BN	Hanna	2017	111	1
8.	Röykkälän lammastila	Hornborg Christian	FI000025347178	NB	NB Marie	2018	109	2
9.	Kovala Urpo	Kovala Urpo	FI000025759868	GD	Märta Louise	2018	108	1
10.	Röykkälän lammastila	Hornborg Christian	FI000025347179	NB	NB Magna	2018	107	1

Taulukko jatkuu seuraavalla sivulla.

Taulukko 7b jatkuu. Parhaat uuhet roduittain kasvuindeksin mukaan

SUFFOLK									
1.	Moisander	Moisander	FI000025806790		Gess	2018	119		4
2.	Moisander	Moisander	FI000025974447			2019	118		1
3.	Moisander	Moisander	FI000025974431			2019	117		2
4.	Moisander	Leppänen Helinä	FI000025806787		APH. Su Gisela	2018	115		3
4.	Moisander	Moisander	FI000025806778		Grace	2018	115		5
6.	Moisander	Leppänen Helinä	FI000025806788		APH. Su Grace	2018	112		1
6.	Moisander	Moisander	FI000025974426			2019	112		1
6.	Moisander	Moisander	FI000025806796		Gaysha	2018	112		4
9.	Moisander	Moisander	FI000025806785		APH. Su Gabriella	2018	111		1
10.	Moisander	Moisander	FI000025974261		Garla	2018	108		3

Taulukko 8a. Parhaat pässit roduittain lihantuotantoindeksin (väh. 100) mukaan vuonna 2021 (väh. 20 jälk.)

Sijoi- tus	Jalostaja	Käyttötila vuonna 2020	EU-tunnus	Isä- linja	Nimi	Synt. aika	Indeksit			Jälk. lkm
							Lihan- tuotanto	Lihak- kuus	Elävä- EUROP	
SUOMENLAMMAS										
1.	Lohva Niina ja Ismo	Rautio Anni Emilia	FI000025543923	64	Lahtelan Etumies	2015	139	98	112	219
2.	Männistö Paula	Havia Simo	FI000026083286	6	Männistön Baxter	2020	129	125	99	39
3.	Parikka Pia ja Anssi	Rintala Tapio	FI000025740363	6	Parikan Jallu ks	2016	126	116	107	102
4.	Keränen Sirpa	Rautio Anni Emilia	FI000025906904	12	12. Jokirannan Ransu	2018	124	112	112	119
5.	Havia Simo	Keränen Sirpa	FI000026134249	14	Järvenpään Solo	2020	122	117	126	28
6.	Ingo Christoffer	Hemming Katariina	FI000026155835	12	Ingon Rollo	2020	121	116	118	45
7.	Ollqvist Christer	SASKY koulutus kuntayhtymä	FI000025701984	6	Raiku CO	2017	120	98	90	107
8.	Lintunen Ann-Mari	Kekäläinen Henriikka	FI000026204326	81	Mäenkoikkalan Nysse	2020	119	118	112	20
9.	Havia Simo	Lehtinen Jussi	FI000026035099	14	Järvenpään Ratto	2019	119	114	108	23
10.	Parikka Pia ja Anssi	Männistö Paula	FI000026031999	6	Parikan Myytti	2019	118	107	95	52
10.	Ylä-Härkösen tila	Rantamaa Keijo	FI000025931376	12	Ylä-Härkösen Lankinen	2019	118	116	124	62
10.	Parikka Pia ja Anssi	Piesala Eemeli	FI000026032111	64	Parikan Osku	2019	118	104	115	85
10.	Ylä-Härkösen tila	Ylä-Härkösen tila	FI000026039692	12	Ylä-Härkösen Mestari	2020	118	105	119	128
10.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025483093	45	Ollqvistin Olli	2014	118	119	108	267
10.	Ingo Christoffer	Vikstrand Mattias	FI000025838079	8	Ingon Pävel	2017	118	100	109	281
KAINUUNHARMAS										
1.	Leppänen Helinä	Herrakunnan Lammas oy	FI000026002729	T	T. Noittaaan Oleva	2019	130	125	129	27
2.	Leppänen Helinä	Iso-Junno Hannu ja Pirjo	FI000026002706	T	Noittaaan Ongari	2019	128	108	128	39
3.	Lohva Niina ja Ismo	Isoaho Jaana	FI000025558892	T	Lahtelan Fakiiri	2016	125	116	109	165
4.	Lohva Niina ja Ismo	Huuskola Anna	FI000025909483	T	Lahtelan Humanteri	2018	124	112	99	20
5.	Leppänen Helinä	Herrakunnan Lammas oy	FI000025905137	I	i. Noittaaan Menevä	2018	123	119	130	59
6.	Leppänen Helinä	Heikkilä Timo ja Raija	FI000025292715	T	Noittaaan Zalama	2013	121	122	119	20
7.	Leppänen Helinä	Volanto Panu kp	FI000026116237	I	Noittaaan Roihahdus	2020	120	113	121	20
8.	Leppänen Helinä	Keränen Sirpa	FI000025905118	M	Noittaaan Merkki	2018	118	111	102	30
9.	Lohva Niina ja Ismo	Piiponen Aaro ja Riitta-Miija	FI000025357657	I	Lahtelan Huli	2014	117	106	97	156
10.	Lohva Niina ja Ismo	Lehtonen Sirpa	FI000025558907	T	Lahtelan Formula	2016	116	120	107	51
TEXEL										
1.	Rantamaa Keijo	Rantamaa Keijo	FI000025965132	UKR	RT Pastori	2018	125	126	118	20
2.	Mikkonen Sarita	Mikkonen Sarita	FI000025938893	UKW	UKWSuosaaren Wizard	2018	124	119	106	20
3.	Ollqvist Christer	Englund Conny och Catharina	FI000025934933	UKR	Oswaldo CO	2018	122	117	109	51
4.	Lundgren Kati	Kangasharju Rauno ja Mervi	FI000026082959	UKP	Sakke	2020	120	115	109	29
4.	Ollqvist Christer	Jordbruksammanslutn. Norrback	FI000025934981	NLD	Roger CO	2018	120	127	120	95
6.	Ollqvist Christer	Lindvall Patrik	FI000025935060	UKR	Oboy CO	2019	118	113	103	66
6.	Rantamaa Keijo	Eskola Ville	FI000025965130	UKR	RT Patruuna	2018	118	116	110	124
8.	Ollqvist Christer	Norrback Anders	FI000026143091	UKW	PowerBoy CO	2020	117	119	124	65
8.	Rantamaa Keijo	Eskola Ville	FI000025840006	UKR	RT Pennonen	2018	117	123	119	111
8.	Pohjasenaho Arja Tellervo	Ojanperä Janne Martti	FI000025554383	DJ	Eljas	2014	117	119	118	376
OXFORD DOWN										
1.	Sirolan Lammastila	Pirttimäki Kimmo	FI000025596619	R	Sirolan Roope	2016	133	122	120	28
2.	Enberg Hannele	Sirolan Lammastila	FI000025950231	C	Woolenberg Caesar	2019	126	127	109	36
3.	Hankilanoja Juha	Keihäskoski Miia	FI000025844856	F	Hankilan Fatso	2017	119	96	92	182
5.	Hankilanoja Juha	Hankilanoja Juha	FI000025844858	F	Hankilan Floyd	2017	116	105	107	94
6.	Enberg Hannele	Enberg Hannele	FI000025464394	CI	CI-Richard	2016	115	103	97	24
7.	Hankilanoja Juha	Hankilanoja Juha	FI000025754170	M	Hankilan Mauno	2017	114	114	115	61
8.	Sirolan Lammastila	Enberg Hannele	FI000025501062	N	N-Ninja	2014	112	107	131	42
9.	Enberg Hannele	Enberg Hannele	FI000025464342	N	Pietrek	2015	110	98	109	189
DORSET										
1.	Westersträhle Mikael	Naasko Jyri	FI000025806906	H	HN.Oliver	2017	126	133	128	51
2.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025928965	A	AH.Pluto	2018	125	112	102	58
3.	Westersträhle Mikael	Bränn Fredric	FI000026142256	H	HU Salomon	2020	121	118	101	93
4.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000026142196	S	SB Simplikios	2020	119	112	95	20
5.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025500557	H	HU.Ludwig	2014	113	119	107	47
6.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025574764	B	BN.MARS	2015	112	109	104	38
7.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025500528	F	FN.Lancelot	2014	110	95	94	34
7.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025928962	J	JB. Potter	2018	110	104	89	79
7.	Westersträhle Mikael	Englund Conny och Catharina	FI000025806885	B	BU.Octavio	2017	110	108	111	118
10.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025525572	A	AA.Laika	2014	108	84	78	78
RYGJA										
1.	Röykkälän lammastila	Hornborg Christian	FI000025347185	NC	NC Leif	2018	122	110	113	20
2.	Röykkälän lammastila	Röykkälän lammastila	FI000025504146	DD	D Röykkälän Artu	2014	108	105	110	33
3.	Kovala Urpo	Kovala Urpo	FI000025759856	GD	Geir	2018	104	101	99	24
SUFFOLK										
1.	Moisander	Moisander	FI000025806801		Gallagher	2018	136	137	125	31
2.	Moisander	Seppälä Antti ja Mari	FI000025806749		APH. Su Franco	2017	126	114	121	206
3.	Moisander	Summanen Asko	FI000025806803	B	APH. Su Gameboy	2018	106	103	95	74
3.	Moisander	Perälä Petteri ja Tuija	FI000025710720		Elias	2016	106	98	98	193
6.	Moisander	Ek Per Karl Otto	FI000025710687	B	Ezreal	2016	105	99	89	108
7.	Moisander	Ruokonen Jani	FI000025710724	K	Late	2016	101	90	85	76
7.	Moisander	Moisander	FI000025806743	B	APH.Su Freddy	2017	101	97	100	210
7.	Moisander	Leppänen Helinä	FI000025806721	B	APH.Su Fletcher	2017	100	106	105	70

Taulukko 8b. Parhaat uuhet roduittain lihantuotantoindeksin (väh. 100) mukaan vuonna 2021 (väh. 20 jälk.)

Sijoi- tus	Jalostaja	Käyttötöila v. 2020	EU-tunnus	Isä- linja	Nimi	Synt. aika	Indeksit			Jälk. lkm
							Lihan- tuotanto	Lihak- kuus	Elävä- EUROP	
SUOMENLAMMAS										
1.	Mty Hukkanen Juha	Mty Hukkanen Juha	FI000025931657	65	Liisu	2018	132	123	107	2
2.	Männistö Paula	Männistö Paula	FI000026083190	6	6U20	2020	131	110	92	1
3.	Parikka Pia ja Anssi	Parikka Pia ja Anssi	FI000026031663	6	Parikan Mallityttö	2019	129	122	109	1
4.	Ollqvist Christer	Norrback Anders	FI000025702092	6		2016	128	132	99	5
4.	Parikka Pia ja Anssi	Parikka Pia ja Anssi	FI000025791939	57	Parikan Kaunotar	2017	128	132	115	3
4.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000026048705	57		2020	128	120	114	1
7.	Männistö Paula	Männistö Paula	FI000025753060	65	65U17	2017	127	112	91	4
7.	Parikka Pia ja Anssi	Parikka Pia ja Anssi	FI000026031615	6		2019	127	123	117	2
9.	Lintunen Ann-Mari	Lintunen Ann-Mari	FI000025728749	80	Joetar	2016	126	123	115	5
9.	Ylä-Härkösen tila	Ylä-Härkösen tila	FI000025931285	12	Ylä-Härkösen Kulaus	2018	126	110	112	3
9.	Miikkulainen Jonna	Miikkulainen Jonna	FI000026244618	65	Pietilän Tahvo	2021	126	103	107	1
KAINUUNHARMAS										
1.	Herrakunnan Lammas oy	Herrakunnan Lammas oy	FI000026015067	L	L. Rastas	2019	130	122	109	2
2.	Keränen Sirpa	Keränen Sirpa	FI000026112258	T	T. Asteri	2019	129	121	122	1
3.	Neuvonen Kati	Heikkilä Timo ja Raija	FI000025615357	P	P. Maa	2015	128	116	115	4
3.	Herrakunnan Lammas oy	Herrakunnan Lammas oy	FI000026015052	P	P. Piritta	2018	128	124	100	3
5.	Herrakunnan Lammas oy	Herrakunnan Lammas oy	FI000026015124	L	L. Rentukka	2019	127	122	123	2
5.	Herrakunnan Lammas oy	Herrakunnan Lammas oy	FI000026015100	R	R. Raketti	2019	127	111	111	1
7.	Herrakunnan Lammas oy	Herrakunnan Lammas oy	FI000025886299	P	P. Omenahyve	2017	126	110	105	4
7.	Herrakunnan Lammas oy	Herrakunnan Lammas oy	FI000025960895	A	A. Pupunen	2018	126	105	107	3
7.	Lohva Niina ja Ismo	Lohva Niina ja Ismo	FI000025909553	T	Lahtelan Harmi	2018	126	114	106	1
7.	Kokemäen koulutila	Kokemäen koulutila	FI000026037771	L	Eeva	2019	126	131	122	2
7.	Herrakunnan Lammas oy	Herrakunnan Lammas oy	FI000026015148	P	P. Rusinapulla	2019	126	119	108	1
TEXEL										
1.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025702044	DB		2017	133	122	105	5
1.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025934911	J		2018	133	120	100	2
3.	Rantamaa Keijo	Rantamaa Keijo	FI000025964992	UKR	RT Pörssi	2018	128	123	121	2
4.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025934914	DB		2018	127	117	113	4
4.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000026048762	DB		2019	127	128	119	3
4.	Äijälä Hanna	Äijälä Hanna	FI000025974251	DAF	Sorbetti	2019	127	135	118	2
7.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025934907	DB		2018	126	117	109	4
8.	Pohjasenaho Arja Tellervo	Rantamaa Keijo	FI000025778601	DB		2016	125	132	125	3
8.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000025971927	DB	s	2019	125	119	110	3
10.	Ollqvist Christer	Ollqvist Christer	FI000026143316	UKW		2020	124	123	112	1
OXFORD DOWN										
1.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000026242560	C		2021	139	140	122	1
2.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000025596621	Rg		2016	136	129	118	5
2.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000025712635	Rf		2016	136	128	120	5
4.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000026242559	C		2021	134	128	114	1
5.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000026242566	C		2021	133	123	109	1
6.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000025841117	Rb	Sirolan Reeta	2017	132	117	102	4
6.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000026174663	C	Sirolan Cecilia	2020	132	135	118	2
8.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000025841171	Re	Sirolan Rosa	2017	130	121	107	4
8.	Sirolan Lammastila	Sirolan Lammastila	FI000025920000	R	Sirolan Ruth	2018	130	117	112	3
10.	Hankilanoja Juha	Hankilanoja Juha	FI000025967483	F	Hankilan Faxiina	2019	129	118	120	2
AHVENANMAANLAMMAS										
1.	Aholaidan tila	Aholaidan tila	FI000025042657	4	Aholaidan Henrietta	2013	119	115	90	4
1.	Aholaidan tila	Aholaidan tila	FI000025492492	7	Aholaidan Luna	2016	119	120	114	2
3.	Aholaidan tila	Aholaidan tila	FI000025492468	5	Aholaidan Kukka	2015	114	107	95	4
4.	Aholaidan tila	Aholaidan tila	FI000025492470	5	Aholaidan Ida	2014	113	106	94	3
4.	Aholaidan tila	Aholaidan tila	FI000025492495	7	Aholaidan Luisa	2016	113	115	106	2
6.	Aholaidan tila	Aholaidan tila	FI000025721627	3	Aholaidan Matilde	2017	111	120	100	1
6.	Aholaidan tila	Aholaidan tila	FI000025721632	4	Aholaidan Nuola	2018	111	104	93	2
8.	Aholaidan tila	Aholaidan tila	FI000025492486	5	Aholaidan Kelly	2015	110	118	115	3
9.	Aholaidan tila	Stenberg Harri	FI000025492480	5	Aholaidan Katarina	2015	109	105	98	4
10.	Sikka Katja	Sikka Katja	FI000025268349	2	Jystävä b	2012	108	101	107	8
DORSET										
1.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025719071	H		2016	130	135	115	4
2.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000026142049	B		2020	127	126	116	1
3.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025719044	B		2016	125	122	101	5
4.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025807041	H		2017	123	129	118	4
5.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000026042462	J		2019	122	123	110	2
5.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000026141987	J		2020	122	108	88	1
7.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025574810	F	FA. Malla	2015	121	115	103	6
7.	Westersträhle Mikael	Laine Peppi	FI000026042486	J		2019	121	122	107	2
7.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000026142020	A		2020	121	112	101	3
10.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000025807084	U		2017	120	117	98	4
10.	Westersträhle Mikael	Westersträhle Mikael	FI000026042450	J		2019	120	116	99	1
RYGJA										
1.	Röykkälän lammastila	Röykkälän lammastila	FI000025845836	NB	NB Hilde	2017	129	110	111	2
1.	Röykkälän lammastila	Röykkälän lammastila	FI000025276737	NB	NB Asta	2018	127	112	111	2
3.	Kovala Urpo	Kovala Urpo	FI000025997244	EN		2019	124	114	114	1
4.	Röykkälän lammastila	Hornborg Christian	FI000025347178	NB	NB Marie	2018	122	110	116	2
5.	Röykkälän lammastila	Röykkälän lammastila	FI000025721791	DD	Soila	2016	120	111	112	3
6.	Röykkälän lammastila	Kovala Urpo	FI000025845830	CN	Emilie	2017	119	108	101	3
6.	Röykkälän lammastila	Hornborg Christian	FI000025347175	NB	NB Siv	2018	119	110	111	2
8.	Röykkälän lammastila	Sundelin Pekka Sakari	FI000025721773	DD	Satiini	2016	118	121	114	2
8.	Kovala Urpo	Kovala Urpo	FI000025644450	E	Elle	2016	118	114	113	4
8.	Kovala Urpo	Kovala Urpo	FI000025644452	DD	Thora	2016	118	119	114	2
8.	Röykkälän lammastila	Röykkälän lammastila	FI000025845837	DD	D Tina	2017	118	124	117	2
8.	Röykkälän lammastila	Kovala Urpo	FI000025845874	CN	Ingrid	2017	118	97	95	2
8.	Kovala Urpo	Kovala Urpo	FI000025759861	A	Asta	2018	118	116	106	2

Taulukko 8b jatkuu. Parhaat uuhet roduittain lihantuotantoindeksin mukaan

SUFFOLK										
1.	Moisander	Moisander	FI000026044930			2020	126	131	110	1
2.	Moisander	Moisander	FI000025974431			2019	120	112	100	2
3.	Moisander	Moisander	FI000025806790		Gess	2018	118	112	119	4
3.	Moisander	Moisander	FI000025974447			2019	118	108	103	1
3.	Moisander	Moisander	FI000026138643			2020	118	117	117	1
6.	Moisander	Moisander	FI000025974269		Gestasia	2018	117	119	104	4
6.	Moisander	Moisander	FI000026044860			2020	117	115	100	1
6.	Moisander	Moisander	FI000026044896			2020	117	118	103	1
6.	Moisander	Moisander	FI000026044907			2020	117	118	117	1
10.	Moisander	Moisander	FI000025974261		Garla	2018	116	109	84	4

Lammas- ja vuohiasiantuntijat

Lammas- ja vuohitilojen asiantuntija- ja tuotosseurantapalvelut järjestetään alueellisten ProAgria keskusten kautta.

Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@proagria.fi

Uusimaa ja Nylands Svenska, Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Satakunta, Häme, Kymenlaakso, Etelä-Karjala ja Finska Hushållningsällskapet

PROAGRIA PIRKANMAA

Näsilinnankatu 48, PL 97, 33101 Tampere

Kaie Ahlskog, 0400 731 811

Marja Jalo, 040 572 8387

Merja Hietämäki (lammasnetti ja tuse-tallennukset)

Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala

PROAGRIA ETELÄ-SAVO

Juvantie 9, 51900 Juva

Sari Heltelä, 040 593 7528

Niina Saastamoinen, 040 735 9912 (ruokintasuunnitelmat)

Etelä- ja Keski-Pohjanmaa, Keski-Suomi ja Österbottens Svenska Lantbrukssällskap

PROAGRIA ETELÄ-POHJANMAA

Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki

Milla Alanco-Ollqvist, 040 706 0558

Sini Sillanpää, 043 825 0526

Oulu, Kainuu ja Lappi

PROAGRIA OULU

Kauppurienkatu 23, PL 106, 90101 Oulu

Anniina Säisä, 043 826 6492

Henna Lehtosaari-Vähäkuopus, 041 730 8242

Johanna Alamikkotervo, 043 827 1443

(uä-mittaukset, Lapin alue)

PROAGRIA KESKUSTENLIITTO

Lammastuotannon asiantuntijat **Milla Alanco-Ollqvist** ja **Kaie Ahlskog**

Nettikatras-ohjelmiston asiakaspalvelu nettikatras@proagria.fi ja puhelimitse 09 8566 6010

Myös muut ProAgrian asiantuntijat ovat käytettävissäsi, katso lisää proagria.fi/asiantuntijat

Olemme koonneet lammasta ja vuohituotannon kehittämiseksi sivulle: proagria.fi/tietoa-meista/julkaisut/oppaat

Käy tutustumassa!

Muistathan että **NEUVO2020** rahoitus on käytössä esimerkiksi eläinten hyvinvointiin ja tilan kannattavuuteen liittyvissä asioissa. **Ota yhteyttä!**